

Informiraj se o EU

Aktualne teme EU

Programi in možnosti financiranja

Zbirka elektronskih publikacij DG

REGIO

Primeri dobrih praks

Zakonodaja, možnosti in pravice

V TOKRATNI ŠTEVILKI

1. AKTUALNO
Evropa
Slovenija
Gorenjska
2. PROGRAMI IN MOŽNOSTI
FINANCIRANJA
3. ZBIRKA ELEKTRONSKIH
PUBLIKACIJ DG REGIO
4. PRIMERI DOBRIH PRAKS
5. ZAKONODAJA, MOŽNOSTI
IN PRAVICE

UVOD

Na Gorenjskem od 1. januarja 2013 deluje informacijska točka Evropske unije Europe Direct Gorenjska v partnerskem delovanju organizacij BSC, d.o.o. Kranj, Razvojna agencija Zgornje Gorenjske ter Razvojna agencija Sora, d.o.o.

V Evropski uniji (EU) deluje več kot petsto informacijskih centrov Europe Direct, ki predstavljajo lokalno povezavo med Evropsko unijo in njenimi državljani. Ponujajo splošne informacije o EU ter državljane napotijo na specializirane vire informacij. Mreža informacijskih točk Europe Direct (EDIC) je eno najpomembnejših orodij Evropske unije za informiranje državljanov o EU, zlasti o pravicah državljanov EU in prednostnih nalogah EU, ter spodbujanje participativnega državljanstva na lokalni in regionalni ravni.

Z aktivnostmi Europe Direct Gorenjska bomo na regionalnem in lokalnem nivoju ponujali odgovore na vprašanja o Evropski uniji, organizirali več dogodkov povezanih z EU ter pripravili avdio-vizualno gradivo. Bilten, ki ga prebirate je aktivnost, ki jo bomo izvedli 6 krat letno.

S pripravljenim biltenom vam želimo približati informacije o aktivnostih informacijske točke ter vas seznaniti z aktualnimi temami EU, programih EU, dogodkih, ki jih bomo izvajali, zaposlovanju v EU ter drugih možnostih, ki se ponujajo v Evropski uniji.

Želim vam prijetno branje!

Eldina Čosatović, mag.posl.ved
za Europe Direct Gorenjska

1. AKTUALNO

EU – AKTUALNO

ELEKTRIČNA VOZILA IN POLNILNE POSTAJE V EU

EU bo podprla čezmejni promet z električnimi vozili v Srednji Evropi in v okviru [programa TEN-T](#) investirala več kot 3,5 milijona EUR v študije in pilotno vzpostavitev 115 polnilnih postaj visoke moči na srednjeevropskih cestah, da bi tako omogočila prevoz z električnimi vozili na dolge razdalje in spodbudila trajnostne vrste prevoza.

Evropa mora prilagoditi svojo cestno infrastrukturo, da bi zadostila zahtevam potrošnikov po e mobilnosti, saj število čistejših in učinkovitejših vozil, vključno z električnimi, čedalje bolj narašča. Ena od prednostnih nalog je omogočiti učinkovit prevoz na dolge razdalje v interoperabilni mreži, kar naj bi v zameno spodbudilo povečano uporabo električnih vozil.

Omenjeni projekt bo zajel študije, katerih cilj je proučiti želje in potrebe potrošnikov v zvezi z električnim polnjenjem. Poleg tega bo v Avstriji, na Hrvaškem, v Nemčiji, na Slovaškem in v Sloveniji vzpostavljenih 115 polnilnih postaj visoke moči, povezanih v polnilno omrežje, ki bo v Avstriji, Sloveniji in na Slovaškem pokrivalo celo državo, povezano pa bo tudi z Münchnom in Zagrebom.

Več informacij: http://inea.ec.europa.eu/en/ten-t/ten-t_projects/ten-t_projects_by_country/multi_country/2013-eu-92069-s.htm

EU – AKTUALNO

SPLETNI PORTAL MOBILNOST V MESTIH

Evropska komisija je danes vzpostavila nov [spletni portal Eltis](#), ki bo lokalnim in regionalnim oblastem v pomoč pri reševanju vprašanj v zvezi z mobilnostjo v mestih. Portal združuje vse pomembne informacije, publikacije in orodja, vključno s pregledom študij primerov o pobudah za mobilnost v mestih po Evropi. Prav tako vsebuje novice o mobilnosti v mestih, koledar dogodkov in posodobljen seznam zakonodaje EU in podpornih programov v zvezi z mobilnostjo v mestih. Uporabnikom omogoča izmenjavo idej in sodelovanje. Portal je namenjen predvsem občinskim uslužbencem, ki se ukvarjajo z mestnim prometom in povezanimi sektorji, strokovnjakom, ponudnikom storitev, nevladnim organizacijam, zainteresiranim skupinam ter poklicnim združenjem na področju prometa, energetike in okolja.

Celotno sporočilo:
http://ec.europa.eu/transport/themes/urban/news/portal-mobility-challenges_en.htm

Dodatne informacije:
http://ec.europa.eu/transport/themes/urban/ump_en.htm

EU – AKTUALNO

EVROPSKI SKLAD ZA STRATEŠKE NALOŽBE (EFSI)

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je konec novembra v Evropskem parlamentu v Strasbourgu predstavil naložbeni načrt za Evropo. Program, ki naj bi spodbudil rast in povečal zaposlenost v Evropi brez ustvarjanja dodatnega dolga, bo vreden 315 milijard evrov. Namenjen bo povečanju naložb na ključnih strateških področjih, kot so energetika, transport, širokopasovne povezave, izobraževanje, raziskave in inovacije.

Naložbeni načrt, ki ga je Evropska komisija pripravila skupaj z Evropsko investicijsko banko (EIB), sestavljajo trije glavni sklopi. Ustanovljen bo novi evropski sklad za strateške naložbe (EFSI), ki naj bi na podlagi jamstev, financiranih z javnimi sredstvi, v naslednjih treh letih (2015–2017) podprl za vsaj 315 milijard evrov dodatnih naložb. Drugi sklop vključuje pripravo verodostojnega nabora projektov v kombinaciji s programom tehnične pomoči za usmeritev naložb tja, kjer so najbolj potrebne. Tretji sklop pa predvideva pripravo načrta z ukrepi za odpravo regulativnih ozkih grl, s čimer bi Evropa postala bolj privlačna za naložbe.

ESFI bo prav tako podpiral financiranje malih in srednje velikih podjetij z lastniškim oz. t.i. tveganim kapitalom. Tem podjetjem bo pomagal rešiti težave financiranja z zagotavljanjem višjih neposrednih naložb z lastniškim kapitalom ter z dodatnimi jamstvi za posojila.

Po ocenah Evropske komisije bi lahko sveženj predlaganih ukrepov v naslednjih treh letih povečal BDP EU za dodatnih 330 do 410 milijard evrov in ustvaril do 1,3 milijona novih delovnih mest.

Celotno sporočilo: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2128_sl.htm

Dodatne informacije o naložbenem načrtu: http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/plan/index_en.htm

SLOVENIJA – AKTUALNO

UREDBA EU ZA GOSTINCE – NAVAJANJE ALERGENOV

Od 13.12.2014 je v veljavo stopila uredba EU, ki od gostincev zahteva, da v jedeh, ki jih ponujajo, označijo alergene. Informacije o alergeni bodo morale biti pripravljene vedno, torej ne le na željo stranke, alergeni pa bodo morali biti navedeni za vsako živilo posebej. Zakon dopušča več načinov sporočanja alergenov v jedi, navedeni pa morajo biti vsaj na enem od mest, kjer je predstavljena ponudba jedi. Eden od načinov je navajanje alergenov na jedilnem listu oziroma meniju, ki bi po navodilih uprave za varno hrano moral biti v prihodnje videti tako:

- Špageti po bolonjsko (vsebuje alergene: gluten, jajca)
- Goveji zrezek v naravni omaki
- Francoska solata (vsebuje alergene: jajca)
- Svinjska pečenka
- Mesna lasanja (vsebuje alergene: gluten, jajca, mlečni proizvod, ki vsebuje laktozo)

Drugi način je lahko tabela (spodaj), ki jo gostinci priložijo kot prilogo jedilnem listu.

JEDI	PODATKI O ALERGENIH, KI JIH VSEBUJE	
Špageti po bolonjsko	gluten, jajca	
Francoska solata	jajca	
Mesna lasanja	gluten, jajca, mlečni proizvod, ki vsebuje laktozo	2.2.

VSEBNOST SNOVI, KI POVZROČA ALERGIJO ALI PREOBCUTLJIVOST														
NAZIV JEDI/ MENI/ ŠTEVILKA	ŽITO, KI VSEBUJE GLUTEN	RAKI	JAJCA	RIBE	ARAŠIDI	SOJA	MLEKO/ML. PROIZVOD, KI VSEBUJE LAKTOZO	OREŠKI	LISTNA ZELENA	GORČIČNO SEME	SEZAMOVO SEME	ŽVEPLOV DIOKSID	VOLČJI BOB	MEHKUŽCI
MENI 1	X		X						X					
MENI 2				X			X							
MENI 3			X			X								

(Foto: Uprava za varno hrano)

Tretji način pa velja za samopostrežne bare ali menze, kjer je možno alergene navesti na listek z imenom jedi, ki je običajno postavljen tik ob posodi. Možnosti za označevanje alergenov v obratih javne prehrane je še več, pomembno je le, da so označeni jasno in čitljivo. Namen uredbe je, da bi potrošniki, ki imajo alergijo ali preobčutljivost na hrano, na podlagi prejetih informacij o alergeni, v gostinskih lokalih v prihodnje lahko izbirali varno hrano zase. Več o tem si lahko preberete [tukaj](#).

Objavljeno: <http://www.zurnal24.si/>, 8. 12. 2014

GORENJSKA – AKTUALNO

WORLD SKI AWARD 2014

Smučišče Kranjska Gora je na svetovnem srečanju smučarskih središč, ki se je odvijalo od 21. – 23.11.2014 v Kitzbühlu prejelo prestižno priznanje – smučarskega oskarja s strani » World Ski Awards 2014« za najboljše smučarsko središče v Sloveniji.

Priznanje sta v Kitzbühlu prevzela župan Občine Kranjska Gora Janez Hrovat in direktor smučišča Kranjska Gora Roman Slivnik.

Priznanje pomeni za smučišče Kranjska Gora veliko vzpodbudo za delo vnaprej in veliko odgovornost pri realizaciji nadaljnjih projektov, med katerimi je v kratkoročnem razvojnem programu tudi postavitve gondole, ki bo povezala vrh Vitranca z dolino.

2. PROGRAMI IN MOŽNOSTI FINANCIRANJA

EVROPSKI STRUKTURNI IN INVESTICIJSKI SKLAD ZA OBDOBJE 2014–2020

Evropska komisija je s Slovenijo sklenila partnerski sporazum o uporabi evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020. Sporazum bo podlaga za naložbe v višini 3,07 milijarde evrov v okviru kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Znesek vključuje evropsko teritorialno sodelovanje in sredstva za pobudo za zaposlovanje mladih. Slovenija bo prejela tudi 837,8 milijona evrov za razvoj podeželja ter 24,8 milijona evrov za ribištvo in pomorski sektor. Naložbe EU bodo pripomogle k boju proti brezposelnosti in socialni izključenosti ter spodbujanju konkurenčnosti, podjetništva, gospodarske rasti in razvoja okolju prijaznega gospodarstva. Evropski strukturni in investicijski skladi so Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Kohezijski sklad, Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo ter Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.

Celotno sporočilo: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1225_sl.htm

Dodatne informacije: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-331_sl.htm

SKLAD ZA EVROPSKO POMOČ NAJBOLJ OGROŽENIM

Evropska komisija je v začetku decembra odobrila slovenski operativni program za uporabo novega Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim. Slovenija bo za obdobje 2014-2020 prejela 20,5 milijonov evrov evropskih sredstev in jih dopolnila s 3,6 milijoni evrov iz nacionalnih virov. Sklad podpira programe držav EU v zvezi z materialno pomočjo najbolj ogroženim prebivalcem. Materialna pomoč obsega hrano, oblačila in druge nujne osebne potrebščine, denimo čevlje, milo, šampon. Materialno pomoč morajo spremljati ukrepi socialnega vključevanja, denimo usmerjanje in podpora ljudem pri premagovanju revščine. Nacionalni organi lahko najbolj ogroženim pri vključevanju v družbo pomagajo tudi z nematerialno pomočjo. Na podlagi sprejetega operativnega programa bodo v Sloveniji sredstva Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim porabljeni za hrano za najbolj ogrožene osebe in za spremljajoče ukrepe kot so svetovanje in druge vrste podpore za spodbujanje socialne vključenosti. Pakete hrane bodo razdeljevale izbrane partnerske organizacije v njihovih distribucijskih točkah in tudi neposredno na domovih in v zavetiščih.

Dodatne informacije: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1089&langId=sl>

3. ZBIRKA ELEKTRONSKIH PUBLIKACIJ DG REGIO

Urejena je bila celovita zbirka elektronskih publikacij DG REGIO, ki so prevedene tudi v slovenščino. E-publikacije zajemajo: letake, ki predstavljajo dotično politiko, video, infografiko, brošure, zemljevide, powerpoint predstavitev, novice, tematske preglednice in preglednice po posameznih državah.

Elektronske publikacije si lahko ogledate na naslednji spletni povezavi:

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/publication/index_en.cfm

Zakaj EU potrebuje regionalno politiko

Najpomembnejša evropska naložbena politika za gospodarsko rast in delovna mesta

Naložbe v manj razvite regije EU

Regionalni politiki EU je v obdobju 2014–2020 namenjen največji posamični delež proračuna EU (351,8 milijarde evrov od skupaj 1 082 milijard evrov), zato je najpomembnejši vir naložb Unije.

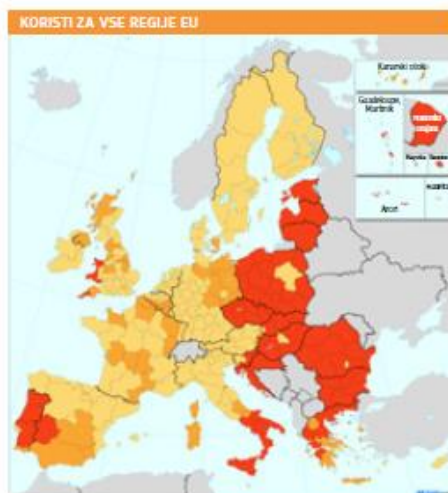
Ta sredstva se uporabljajo za financiranje strateških prometnih in komunikacijskih infrastruktur, za pomoč pri prehodu na okolju prijaznejše gospodarstvo, za podporo malim in srednje velikim podjetjem (MSP), da bi postala bolj inovativna in konkurenčnejša, za nova in trajnejša delovna mesta, za krepitev in modernizacijo izobraževalnih sistemov ter za izgradnjo bolj vključujoče družbe.

Regionalna politika omogoča nadaljnje javno in zasebno financiranje, ne samo zato, ker države EU zavezuje k sofinanciranju projektov iz svojih nacionalnih proračunov, temveč tudi zato, ker spodbuja zaupanje vlagateljev. Ob upoštevanju prispevka samih držav članic in učinka finančnega vzvoda je naj bi celotne naložbe EU za obdobje 2014–2020 predvidoma znašale več kot 500 milijard evrov.

Regionalna politika je tudi izraz solidarnosti med državami EU, saj večji del svojih finančnih sredstev nameni manj razvitim regijam EU. Tem regijam pomaga uresničiti gospodarski potencial in zmanjšati regionalne razlike po vsej EU in znotraj posameznih držav EU. Tako denimo podatki iz leta 2011 (najnovejši razpoložljivi) kažejo, da je bruto domači proizvod (BDP) regij EU znašal od 29 % povprečja 27 držav EU v severozahodnem predelu Bolgarije in severovzhodnem delu Romunije do 321 % povprečja v osrednjem Londonu (Združeno kraljestvo). To kaže na potrebo po strateški in ciljno naravnani naložbeni politiki, ki naložbe EU prilagaja posameznim regijam.

Tisoči projektov po vsej EU

EU je s sredstvi regionalne politike financirala **več deset tisoč projektov**, ki so koristili gospodarski rasti in ustvarjanju novih delovnih mest v posamičnih državah EU in EU kot celoti. Med letoma 1989 in 2013 je bilo iz proračuna EU za sofinanciranje projektov za regionalno rast dodeljenih več kot 800 milijard evrov.

274 regij EU, zajetih z regionalno politiko v obdobju 2014–2020, in upravičenost do sredstev iz strukturnih skladov (Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada (ESS)).

Kategorija

- Manj razvite regije (BDP na prebivalca < 75 % povprečja EU-27): 182,2 milijarde evrov
- Regije v prehodu (BDP na prebivalca od 75 % do 90 % povprečja EU-27): 35,4 milijarde evrov
- Bolj razvite regije (BDP na prebivalca >= 90 % povprečja EU-27): 54,3 milijarde evrov

Druge vire financiranja v okviru regionalne politike v istem obdobju zagotavljajo Kohezijski sklad (65,3 milijarde evrov), Evropsko teritorialno sodelovanje (10,2 milijarde evrov), pobude za zaposlovanje mladih (3,2 milijarde evrov) in posebne dodelitve za najbolj oddaljene in najredkeje poseljene regije (1,6 milijarde evrov).

4. PRIMERI DOBRIH PRAKS

EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV

Dne 25.11. 2014 je Razvojna agencija Zgornje Gorenjske v sklopu projekta Europe Direct Gorenjska na Osnovni šoli A. T. Linharta Radovljica **izpostavila načela evropske direktive o ravnanju z odpadki:**

- preprečevanje nastajanja odpadkov
- gledanje na odpadke kot na surovine, ki jih je mogoče ponovno uporabiti

Z organizacijo ozaveščenosti učencev za zasledovanje teh dveh načel, so izvedli akcijo izmenjave oz. prodaje starih uporabnih stvari (npr. igrač) – t.i. **Boljši sejem**. Na ta način so dosegli, da učenci svoje stare stvari ne definirajo kot odpadke, na drugi strani pa bodo ta izdelek lahko zamenjali za drugega oz. ga prodali in s tem omogočili njegovo ponovno uporabo. Na sejmu so lokalno prebivalstvo obveščali in informirali tudi o drugih aktivnostih informacijske točke Europe Direkt ter o programih EU. Na dogodku je v sklopu boljšega sejma sodelovalo 65 učencev s svojimi stojnicami.

5. ZAKONODAJA, MOŽNOSTI IN PRAVICE

DOSTOP INVALIDNIH OSEB DO ŽELEZNIŠKEGA PREVOZA

Evropska komisija je sprejela uredbo za izboljšanje dostopa invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo do železniškega prevoza, s čimer bo več ljudi s posebnimi potrebami lahko lažje uporabljajo železniški promet. Nove tehnične zahteve oz. specifikacije za interoperabilnost med drugim predvidevajo povečanje širine odprtih vrat in obvezno uvedbo taktilnih sprehajalnih oznak na železniških postajah. V vseh delih kompozicije vlakov bo po novem treba spoštovati zahteve o minimalni razsvetljavi in na območjih, predvidenih za invalidske vozičke, zagotoviti ustrezne rampe. Nova pravila bodo v celotnem evropskem železniškem omrežju stopila v veljavo januarja 2015.

Celotno sporočilo: http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-14-1904_en.htm

Dodatne informacije: http://ec.europa.eu/transport/modes/rail/news/tsi_en.htm

NEPOSREDNA PLAČILA KMETOM

Evropska komisija je 24. novembra 2014 sprejela uredbo, ki državam članicam dovoljuje, da od 1. decembra 2014 kmetom povrnejo 868 milijonov evrov, ki so bili izvzeti iz neposrednih plačil leta 2014.

Celotno sporočilo: http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-14-2162_en.htm

EUROPEAN CENSUS HUB

Evropski statistični urad Eurostat je 8.12.2014 predstavil novo spletišče, poimenovano European Census Hub. S tem inovativnim spletnim orodjem lahko uporabniki na enostaven način dostopajo do podatkov iz popisa prebivalstva o posameznikih, družinah, gospodinjstvih in nastanitvah v državah članicah EU ter evropskih regijah in mestih.

Celotno sporočilo: http://europa.eu/rapid/press-release_STAT-14-2460_en.htm

Dodatne informacije: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-08122014-AP/EN/3-08122014-AP-EN.PDF

KONTAKT

Informacijska točka Europe Direct
Gorenjska (9.00-13.00)

Za vprašanja povezana z e-biltenom in dogodki

Razvojna agencija Zgornje Gorenjske,
Spodnji Plavž 24e, Jesenice
T: 04 581 34 19
E: dina@ragor.si
www: <http://www.ragor.si/?subpageid=706>

Za vprašanja in komentarje preko Facebooka in dogodki

Razvojna agencija Sora d.o.o.
Poljanska cesta 2, 4220 Škofja Loka
T: 04 517 06 07
E: jana.kuhar@skofja-loka.com
www: [http://www.facebook.com/EuropeDir
ectGorenjska](http://www.facebook.com/EuropeDirectGorenjska)

Za vprašanja povezana z EU in dogodki

BSC, d.o.o. Kranj,
Cesta Staneta Žagarja 37, Kranj
T: 04 281 72 30
E: europa.direct@bsc-kranj.si
www: [http://www.bsc-kranj.si/i-europa-
direct](http://www.bsc-kranj.si/i-europa-direct)

Projekt je sofinanciran
s strani Evropske unije

Občina Jesenice

Občina Kranjska Gora

Občina Bohinj

Občina Žirovnica

Občina Gorje